

26/12/2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete

GEMİLERDEN ATIK ALINMASI VE ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'nin deniz yetki alanlarında bulunan gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarının denize verilmesinin önlenmesi ve deniz ortamının korunması amacıyla, yükümlüleri tarafından atık kabul tesislerinin kurulması ve işletilmesi ile atık alma gemilerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Bu Yönetmelik; Türkiye'nin deniz yetki alanlarında bulunan gemileri, bu alanlarda bulunan limanlarda yapılması gerekli atık kabul tesislerini ve atık alma gemilerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine, 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesine, 10/8/1993 tarihli ve 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci ve 7 nci maddelerine, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin (i) bendine, 24/6/1990 tarihli ve 20558 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak taraf olunan Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Hakkında Uluslararası MARPOL 73/78 Sözleşmesine dayanılarak ve 27/11/2000 tarihli ve 2000/59/EC sayılı Gemilerin Ürettiği Atıklar ve Yük Artıkları İçin Kullanılan Liman Atık Alım Tesisleri Hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifine paralel olarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Bu Yönetmelikte geçen;

Atık: Gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarını,

Atık alım yükümlüsü: Çevre Kanununun 11 inci maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa göre gemilerden atık alma yükümlülüğü bulunan sorumluları,

Atık alma gemisi: Denize elverişlilik belgesinde atık alma faaliyeti için tescili yapılan ve bu Yönetmelikte tanımlanan atıkları almak, taşımak ve atık kabul tesislerine vermek amacıyla faaliyet gösteren gemileri,

Atık kabul tesisi: Gemilerden kaynaklanan atıklar ile atık alma gemilerinin taşıdığı atıkların alınması ve geçici depolanması amacıyla kurulmuş tesisleri,

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,

Bertaraf: Çevre Kanunu uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelikler kapsamında bu Yönetmelikte bahsedilen atıkların geri kazanımı, düzenli depolanması, yakılması ve arıtılmasını,

Büyükşehir Belediyesi: Denize kıyısı olan Büyükşehir Belediyelerini,

Çevre lisansı: 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenen lisansı,
Demirleme yerleri: Karasularımız dâhilinde gemilerin demirleme sahaları olarak belirlenmiş deniz alanlarını,

Faaliyet raporu: Atık kabul tesislerinin, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak işletildiğini gösteren raporu,

Geçici faaliyet belgesi: Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenen belgeyi,

Gemi: Kullanma amacı ne olursa olsun, denizde ve iç sularda kürekten başka bir aygıtla yola çıkabilen, tüm deniz araçları, hava yastıklı tekneler, hidrofil botlar, platformlar ve denizaltılar gibi her türlü yapı ve tipteki tekneyi,

Gemilerin ürettiği atıklar: Bir geminin normal faaliyetleri sırasında üretilen ve MARPOL 73/78’in EK-I, EK-IV ve EK-V’i kapsamına giren, kanalizasyon dâhil tüm atıklar ve yük artıkları dışındaki tüm artıkları ve MARPOL 73/78’in EK-V’inin uygulanmasına yönelik düzenlemelerde tanımlanan yük ile ilgili atıkları,

İl Müdürlüğü: Limanın bulunduğu yerdeki İl Çevre ve Orman Müdürlüğünü,

Limana: Tersaneler ve yat limanları ile balıkçı ve gezinti tekneleri de dâhil olmak üzere tüm gemilerin muhtelif faaliyetlerinde kullanabilmeleri amacı ile inşa edilmiş ve donatılmış deniz ve kıyı yapılarını,

Limana yöneticisi: Limana işleticisi adına hareket edebilecek yetkiye sahip gerçek veya tüzel kişiyi,

MARPOL 73/78: 1978 protokolü ile değiştirilen 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin Türkiye’de yürürlükte olan metnini,

Müsteşarlık: Denizcilik Müsteşarlığını,

Tersane: Gemilerin bakım - onarımının yapıldığı ve havuzlandığı mahalleri,

Valilik: Limanın bulunduğu yerdeki Valiliği,

Yük artıkları: Boşaltma işlemleri ve temizleme operasyonları tamamlandıktan sonra geriye kalan, geminin kargo ambarı veya depolarındaki her türlü yük malzemesinin artan kısımları ile yükleme veya boşaltma fazlalıkları ve dökülenleri ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Deniz ve Çevresinin Korunması

MADDE 5 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Deniz kirliliğini önlemek amacıyla gemilerden kaynaklanan atıkları çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve/veya dolaylı olarak deniz ortamına bırakmak yasaktır.

Gemilerden kaynaklanan atıkların atık kabul tesislerine ve atık alma gemilerine verilmesi, alınması, geçici depolanması ve bertarafı safhalarında sorumlu gerçek ve tüzel kişiler, çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek tedbirleri almak zorundadır.

Atık Alım Yükümlülerinin Yükümlülükleri

MADDE 6 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Atık alım yükümlüleri; gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarının alınmasına hizmet edecek yeterli kapasite ve teknik donanımına sahip atık kabul tesislerini münferiden veya müştereken kurmak, Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre Lisansı almak zorundadırlar. Sorumluluk gemilerden atık alım yükümlülüğü bulunanlarda olmak kaydıyla atık kabul tesisleri üçüncü şahıslar tarafından da işletilebilir.

Büyükşehir Belediyeleri yetki alanlarında bulunan ve bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce kurulup lisans almış atık kabul tesisleri, lisans yetkilerini atık alınması hizmetlerini veren Büyükşehir Belediyelerine sözleşme yaparak devredebilirler. Bu konuda yapılan işlemler Bakanlığa iletilmek üzere İl Müdürlüğüne bildirilir.

Atık alım yükümlülükleri;

- a) Sahip oldukları atık kabul tesislerinde toplanan atıkları 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre bertaraf etmek veya ettirmekle,
- b) Limanlarına gelen veya yanaşmak üzere açıkta bekleyen gemilerden kaynaklanan ve bu Yönetmelikte tanımlanan atıkları gemilerin talebi üzerine gemilerin gecikmesine yol açmaksızın almakla,
- c) Sözleşme yaptıkları atık alma gemilerinin taşıdıkları atıkları atık kabul tesisine almakla,
- ç) Ek-4 veya Ek-5’de yer alan atık transfer formlarını doldurmak ve Bakanlıkça belirlenecek yöntem ve sürelerde İl Müdürlüğüne göndermekle,
- d) Atık kabul tesisinde ve atık yönetim planında yapılacak değişiklikler için Bakanlıktan onay almakla,
- e) Lisans belgesinde belirtilen atık türleri dışında atık alma talepleri için Bakanlıktan izin almakla,
- f) Sözleşme yapılan atık alma gemilerinin lisansları kapsamında belirtilen çalışma alanları dışında bir geminin atık verme talebi olması durumunda Valilikten izin almakla,
- g) Uğraksız gemilerin atık verme talepleri doğrultusunda sözleşme yaptığı lisanslı atık alma gemisini atık alım işi ile görevlendirmekle,
- ğ) Atık yönetim planını her üç yılda bir Bakanlığa sunmakla yükümlüdürler.

Muafiyetler ve Alternatif Uygulamalar

MADDE 7 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Limanlar faaliyetleri nedeni ile bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasının imkânsız veya gereksiz olduğunu düşünen liman yöneticileri, Bakanlığa yazılı olarak başvurarak muafiyet isteğinde bulunabilir. Bu başvuruda; bu Yönetmelik hükümlerinin kendi limanlarına uygulanmasının imkânsızlığını veya gereksiz olduğunu, MARPOL 73/78 hükümlerine uymak için önereceği alternatif uygulamaları ve Bakanlık tarafından istenen diğer bilgileri verir.

Bakanlık, limanların fiziki özellikleri, trafiği, limana gelen gemilerin atık tür ve miktarlarını dikkate alarak; gerekli inceleme ve değerlendirmeleri yaptıktan sonra liman yöneticilerinin talebini uygun görmesi durumunda, uygulamayı açıklayan muafiyet belgesini liman yöneticisine verir.

Büyükşehir Belediyesi gemi atık alım hizmeti veriyor ise; yetki alanında bulunan liman işleticileri Büyükşehir Belediyesi ile gemi atık alım sözleşmesi yaptıktan sonra muafiyet belgesi almak için Bakanlığa başvurur.

Muafiyet verilen limanlarda muafiyet şartlarında değişiklik olması hâlinde Bakanlığa durumunu bildiren bir rapor sunulur.

Muafiyet verilecek askeri limanlar Bakanlık ile Millî Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.

Atık Alma Gemi İşleticilerinin Yükümlülükleri

MADDE 8 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Atık alma gemisi işleterek, gemilere atık alma hizmeti vermek isteyen gerçek veya tüzel kişiler Valilikten Lisans Belgesi almak zorundadırlar.

Atık alma gemisi işleticileri;

- a) Lisans belgesi kapsamında alınması gereken atıkların tümünü, sözleşme yaptığı limanın talebi üzerine, atık verecek geminin gecikmesine yol açmaksızın almakla,

- b) Gemilerden aldıkları atıklar ile kendi gemilerinde oluşan atıkları, sözleşme yaptıkları limanlardaki atık kabul tesislerine gecikmeksizin vermekle,
c) Lisans kapsamında belirtilen çalışma alanı içinde görev yapmakla,
ç) Atık alım işlemi esnasında herhangi bir kaza, sızıntı veya taşma olması durumunda, kirliliğin yayılmaması ve durdurulması için atık alma gemi personeli tarafından ilk müdahalede bulunulmasını sağlamak ve sorumlu liman başkanlığını derhal bilgilendirmekle yükümlüdürler.

Bu Yönetmelikte tanımı yapılan atıklar dışındaki herhangi bir atığın Bakanlığın izni dışında atık alma gemilerince alınması yasaktır.

Karasularımız dâhilinde sefer yapan gemi işleticilerinin yükümlülüğü
MADDE 9 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Karasularımız dâhilinde sefer yapan şehir hatları, deniz otobüsleri, yolcu motorları donatanları veya işletmecileri, söz konusu gemilerden kaynaklanan ve bu Yönetmelikte tanımlanan atıkların alınması için atık kabul tesisleri ile anlaşma yapmak zorundadırlar.

Gemilerin Yükümlülükleri

MADDE 10 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Türkiye'nin deniz yetki alanlarında bulunan uğraksız gemiler haricindeki gemiler; normal faaliyetlerinden kaynaklanan ve bu Yönetmelik kapsamında tanımı yapılan atıkları, bu Yönetmelik hükümlerine göre kurularak işletilen atık kabul tesislerine veya atık alma gemilerine geciktirmeksizin vermekle yükümlüdürler.

Bir limana varmak için yola çıkan gemilerin donatan, işletici, kaptan ya da acenteleri; gemilerin ürettiği atıkların atık türü ve miktarını, bu atıkları verip vermeyeceğini veya bir sonraki limanda atıklarını boşaltacağını, ilgili atık alım yükümlüsüne ve liman başkanlığına Bakanlık ve Müsteşarlık tarafından belirlenecek haberleşme yöntem ve sistemi ile bildirir.

Türk Silahlı Kuvvetleri ve Sahil Güvenlik Komutanlığı gemileri veya bir devletin sahibi olduğu veya bir devlet tarafından işletilen ve ticari olmayan faaliyetlerde kullanılan gemiler limanlara giderken bildirim yapmak zorunda değildir.

Liman Başkanlıklarının Yükümlülükleri

MADDE 11 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Liman başkanlıkları;

a) Gemilerin limanlara gelmeden önce yapmaları gereken atık bildirimlerini kontrol etmekle,

b) Gemilere ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde yapılan denetimler ile liman devleti ve bayrak devleti denetimlerinde; gemilerin bir sonraki limana varana kadar oluşacak atıkları için atık tanklarında yeterli depolama hacminin olmadığına belirlenmesi halinde atıkları alınıncaya kadar kalkışına izin vermemekle,

c) Gemilere ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde yapılan denetimler ile liman devleti ve bayrak devleti denetimlerinde; yeterli atık depolama hacmine sahip olup da atık vermeyen gemileri, gideceği bir sonraki limanın bağlı olduğu liman başkanlığına ve/veya denetleme yetkisi olan kurumlara bildirmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri İçin Lisans Belgesi İşlemleri

Atık kabul tesisleri için çevre lisansı işlemleri

MADDE 12 – (Değişik: 17.10.2017 – 30213 R.G.)

Atık kabul tesisi için Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre Lisansı alması gereken sorumlular, Ek-1 veya Ek-2'de yer alan formata göre rapor hazırlayarak Bakanlığa sunar.

Bakanlık, atık kabul tesisi proje raporunu 30 işgünü içerisinde inceler veya gerekli görmesi durumunda uzman kurum veya kuruluşlardan bir komisyon kurarak incelettirebilir. Raporla eksiklik tespit edilmesi ve/veya ilave olarak rapora girilmesi gereken bilgi ve belgelerin bulunması durumunda, raporun düzeltilmesi için en fazla toplam 30 işgünü süre verilerek tespit edilen hususların rapora girilmesi sorumlularından istenir. Revize edilen raporun verilen süre içerisinde Bakanlığa göndermekle yükümlüdür.

Revize raporun verilen süre içerisinde Bakanlığa sunulmaması veya revize raporun incelenmesinde daha önce belirtilen eksikliklerin giderilmediğinin tespit edilmesi durumunda, söz konusu durum kurulması zorunlu olan atık kabul tesisini kurmamak olarak değerlendirilir.

Raporun Bakanlıkça uygun bulunması durumunda atık kabul tesisi 45 işgünü içerisinde söz konusu rapora uygun olarak yapılır. Atık kabul tesisi, Bakanlık yetkililerince mahallinde incelenerek rapora uygun kurulup kurulmadığı tespit edilir. Uygun bulunan tesise atık kabul tesisi onay belgesi verilir.

Eksiklik tespit edilmesi durumunda eksiklikler düzeltilmesi için en fazla toplam 45 işgünü süre verilerek tespit edilen hususların giderilmesi istenir.

Atık kabul tesisi onay belgesi alan tesisler için Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğe göre Bakanlığa başvuru yapılır.

Geçici faaliyet izni almış tesisler, EK-6 faaliyet raporu ile birlikte Çevre Lisansı almak üzere Bakanlığa başvurmak zorundadır.

Atık alma gemileri için lisans işlemleri

MADDE 13 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Atık alma gemisi için lisans belgesi almak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, gemilerden atık alım yükümlüğü bulunanlar ile sözleşme yaptıktan sonra EK-3'de yer alan hususları içeren rapor hazırlayarak Valiliğe göndermek zorundadır.

Valilik, söz konusu raporu inceler veya gerekli görmesi durumunda uzman kurum/kuruluşlardan bir komisyon kurarak incelettirebilir. Raporla eksiklik tespit edilmesi ve/veya ilave olarak rapora girmesi gereken bilgi ve belgelerin bulunması durumunda, bunların rapora girilmesi başvuru sahibinden istenir. Revize edilmiş rapor Valiliğe sunulur. Söz konusu raporun Valilikçe uygun bulunması durumunda geminin, atık alma hizmetleri için donatılmasına izin verilir.

Valilik gerek görmesi durumunda raporda yer alan bilgiler kapsamında benzer atık alma gemilerini yerinde inceleyebilir veya incelettirebilir.

Donatılmasına izin verilen atık alma gemisinin yerinde incelenmesi sonucunda uygun bulunduğu takdirde, Valilik tarafından üç yıl süre için lisans belgesi verilir.

Lisans belgesinde;

- a) Lisans belgesinin hangi tür atıklar için verildiği,
- b) Başlangıç ve bitiş tarihleri,
- c) Atık alma gemisinin faaliyet göstereceği liman işletme sahası veya sahaları belirtilir.

Valilik tarafından lisans verilen atık alma gemisinin çalışma alanı, anlaşma yaptığı limanlar, alacağı atık türleri, atık tanklarının kapasiteleri ve lisans süresi ve lisans belgesindeki değişiklikleri ile diğer gerekli bilgileri Bakanlığa ve ilgili liman başkanlığına bildirilir.

Lisanslı atık alma gemisinde yapılacak değişiklikler için Valilikten onay alınmak zorundadır. Lisans hiç bir şekilde üçüncü kişilere devredilemez. Atık alma gemisi işleticisinin değişmesi halinde Valiliğe bilgi verilmesi ve lisansın yenilenmesi zorunludur.

Atık Alma Gemisi Lisans belgesi sahibi, lisans belgesinin sona erme tarihinden üç ay önce Valiliğe dilekçe ile başvurarak lisans belgesinin vize edilmesini ister. Bu başvuruda varsa değişiklik planları da bildirilir. Lisansı vize edecek olan kurum, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra lisans belgesini vize eder veya vize başvurusunu reddeder. Vize başvuruları

reddedilen atık alma gemileri, gerekçeleri belirtilen olumsuzlukları belgeyi vize eden kurum tarafından verilen süre içerisinde düzelterek tekrar vize talebinde bulunabilir. Bu süre altı ayı geçemez. Vizesi zamanında yapılmayan lisans belgesi geçersiz sayılır.

Lisans belgesinin iptali işlemleri

MADDE 16 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

6 ncı maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen atık kabul tesisleri için çevre lisans belgesinin iptali işlemleri; Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılır.

8 inci maddede ifade edilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen atık alma gemi işleticilerine aksaklığın önemine göre bir yılı aşmamak üzere süre verilir. Bu süre zarfında, yükümlülüklerini yerine getirmeyen atık alma gemilerinin lisansı iptal edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Atıkların Taşınması ve Bertaraf İşlemleri

Atıkların Taşınması

MADDE 18 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Gemilerden atıkların alınmasında atık veren gemiye göre Ek-4 veya Ek-5’de yer alan atık transfer formu kullanılması esastır.

a) Atıklar, gemi tarafından atık alma gemisine veriliyor ise:

1) Atıkların transfer formu orijinal olarak atık veren gemi sorumlusu ve atık alma gemisi sorumlusu tarafından dört nüsha olarak doldurulur ve imzalanır.

2) Bu Formların birinci nüshası atık veren gemi sorumlusunda, ikinci, üçüncü ve dördüncü nüshaları ise atık alma gemisi sorumlusunda kalır.

3) Atık alma gemisi atıklarını atık kabul tesisine tesliminde söz konusu nüshalar atık kabul tesisi sorumlusu tarafından imzalanır. İmzalanan nüshaların bir nüshası atık alma gemisi sorumlusunda diğer iki nüshası atık kabul tesisi sorumlusunda kalır. Atık alma gemisi sorumluları, kendilerinde kalan nüshayı üç yıl süre ile yetkili kurumlarca istenildiğinde ibraz etmek üzere saklamak zorundadır.

4) Atık kabul tesisi sorumlusu bir nüshasını İl Müdürlüğüne gönderir, bir nüshasını da kendisi alır. Kendisinde kalan nüsha üç yıl süre ile yetkili kurumlarca istenildiğinde ibraz etmek üzere saklamak zorundadır.

b) Atıklar, gemiden atık kabul tesisine veriliyor ise:

1) Atıkların transfer formu orijinal olarak atık veren gemi sorumlusu ve atık kabul tesisi sorumlusu tarafından üç nüsha olarak doldurulur ve imzalanır.

2) Bu Formun birinci nüshası atık veren gemi sorumlusunda, ikinci ve üçüncü nüshaları ise atık kabul tesisi sorumlusunda kalır.

3) Atık kabul tesisi sorumlusu bir nüshasını İl Müdürlüğüne gönderir, bir nüshasını da kendisi alır. Kendisinde kalan nüsha üç yıl süre ile yetkili kurumlarca istenildiğinde ibraz etmek üzere saklamak zorundadır.

c) Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamına giren atıklar; atık kabul tesislerinden Ulusal Atık Taşıma Formu kullanılarak taşınmak zorundadır.

ç) Atıkların yukarıda belirtilen taşıma yöntemlerinin dışında farklı bir yöntemle taşınmasının ön görüldüğü durumlarda Bakanlıktan izin alınması zorunludur.

Atıkların bertaraf işlemleri

MADDE 19 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Gemilerin ürettiği atıkların ve yük artıklarının işlenme, geri kazanım veya bertaraf işlemleri; 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, 30/7/2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği, 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, 14/3/1991 tarihli ve 20814 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuata göre yapılmak zorundadır.

Büyükşehir Belediyelerinin atık alım hizmeti verdikleri atık kabul tesisleri hariç olmak üzere, atık kabul tesislerinde toplanan MARPOL Ek-IV ve Ek-V kapsamı dışında kalan atıklar, Valilik temsilcisi başkanlığında; atık alım yükümlüsü, Maliye Bakanlığı taşra teşkilatı ve Emniyet/Jandarma teşkilatı temsilcileri, atık kabul tesisinin gümrüklü sahalarda bulunması durumunda; Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü temsilcilerinden oluşan komisyonun onayı ile atık kabul tesislerinden çıkarılmak zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisans Alma Zorunluluğu Olmayan Limanlar ve Yükümlülükleri

MADDE 24 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Karasularımızda tarifeli sefer yapan gemilerin yolcu almak için yanaştığı limanların, balıkçı barınaklarının ve yat yanaşma kapasitesi elli yat altında olan yat limanlarının yöneticileri lisans almak zorunda değildir. Ancak bu limanlar hizmet verdikleri gemilerden atıklarını alabilecek kapasitede atık kabul tesislerine sahip olmak zorundadırlar. Bu kapasite ve kriterler İl Müdürlüğü tarafından belirlenir.

Tesislerin kurulması ve işletilmesinde ilgili çevre ve sağlık mevzuatı hükümleri saklıdır. İl Müdürlüğü söz konusu tesisleri denetlemekle görevlidirler. Bu madde kapsamına giren liman yöneticileri, tesislerinde üretilen ve depolanan atıkları 19 uncu madde kapsamında bertaraf etmek veya ettirmekle yükümlüdürler. Bu madde gereklerine uymayan limanların faaliyetlerine izin verilmez.

Lisans alma zorunluluğu bulunmayan tesislerin hizmet sundukları gemilerin atıklarını alırken Ek-5’teki Atık Transfer Formunu kullanması zorunludur.

Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemilerinin Rapor Edilmesi

Madde 25 —

Bu Yönetmelik hükümlerine uymayan, gerektiği gibi çalışmayan veya yetersiz olan atık kabul tesisleri ve atık alma gemileri, her hangi bir kişi veya kuruluş tarafından; sözlü, yazılı, telefon veya şahsen Bakanlığa ve/veya Müsteşarlığa ve/veya ilgili valiliğe rapor edilebilir. Bu ihbarlar gizli tutulur.

Atık Alım Hizmetlerinin Ücretlendirilmesi

MADDE 26 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Atık kabul tesislerinin ve atık alma gemilerinin verecekleri hizmetler gemilerden alınacak bir ücret karşılığında yapılmak zorundadır.

Gemilerden alınacak ücret tarifesi; atıkların azami düzeyde toplanmasını sağlamak üzere, adil, şeffaf şekilde olmasına dikkat edilerek Bakanlık tarafından belirlenir. Belirlenen ücret tarifesi Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girer.

Atık alım ücreti, atık alım hizmetini veren atık alım yükümlüsü tarafından tahsil edilir.

Atık Kabul Tesislerinin ve Atık Alma Gemilerinin Denetlenmesi

MADDE 27 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Atık alma gemilerini ve atık kabul tesislerini bu Yönetmelik gereklerinin yerine getirilmesi açısından denetleme yetkisi ve yükümlülüğü Bakanlık ve Valiliğe aittir. Atık alma gemilerinde liman başkanlıklarınca yapılan Müsteşarlığın yetkisi dahilindeki denetimlerde tespit edilen tüm aksaklıklar Bakanlığa ve Valiliğe yazı ile bildirilir.

Askeri gemi ve tesislerin çevre denetimi ile ilgili iş ve işlemleri, 24/7/2009 tarihli ve 27298 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri Çevre Denetimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

İdari yaptırımlar (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Madde 28 —

Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edilmesi durumunda 2872 sayılı Kanunun ilgili idari ve cezai hükümleri uygulanır.

Atık kabul tesisleri genel yeterlik kriterleri

EK MADDE 1 – (Değişik: 17.10.2017 – 30213 R.G.)

Atık kabul tesisleri için yeterlik kriterleri şunlardır:

a) Tesis, limanda kullanıma uygun, erişilir ve limanı kullanan tüm gemilerin ihtiyaçlarına yeter kapasitede olmak zorundadır.

b) Tesis, gemi tarafından bildirim yapıldıktan sonra yirmi dört saat içinde geminin atıklarını alabilecek kapasitede olmak zorundadır.

c) Tesis, limanı kullanan gemiler için zaman kaybı oluşturmayacak ve limanın normal işlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılmak zorundadır.

ç) Tesis, MARPOL 73/78’in EK-I’inde ölçüleri belirtilen standart boşaltma bağlantı flencine sahip olmak zorundadır. Yat limanlarında bu özellikler aranmaz ancak, yat limanlarının MARPOL 73/78’in EK-I’inde yer alan atıkların alımı için uyumlu bir sisteme sahip olması zorunludur.

d) Pissu alım tesisi, MARPOL 73/78’in EK-IV’inde özellikleri belirtilen standart boşaltma bağlantı flencine sahip olmak zorundadır. Bu bağlantı flenci, gemilerin pissu boşaltım devrelerine bağlanabilir özellikte olmak zorundadır. Yat limanlarında bu özellikler aranmaz ancak gemilerden pissu alımı için uyumlu bir sisteme sahip olmak zorundadır.

e) Tesis, Bakanlıkça uygun görülecek kapasite ve kriterde olmak zorundadır.

f) Tersaneler, (b) ve (c) bentlerine uymak zorunda değildir. Atık alım süresi sınırlı değildir. Atık kabul tesislerinin kapasiteleri gemi tersaneden çıkmadan önce atık alım işlemlerini tamamlayacak yeterlilikte olmak zorundadır.

g) Tesise uygun kapasite ve kriterlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

Gemilerin ürettiği atıklar için atık kabul tesisleri yeterlik kriterleri

EK MADDE 2 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

MARPOL 73/78’in EK-I’i kapsamındaki atıkları kabul edecek atık kabul tesisleri için yeterlik kriterleri şunlardır:

a) Tesis, kirli balast transferinde, işlem başladıktan sonra on saat içinde atık alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.

b) Tesis, sintine suları, slaç alımında işlem başladıktan sonra dört saat içinde atık alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.

MARPOL 73/78’in EK-IV’ü kapsamında pissu kabul edecek atık kabul tesisleri, pissu alımına başladıktan sonra dört saat içinde pissu alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.

MARPOL 73/78'in EK-V'i kapsamındaki atıkları kabul edecek atık kabul tesisleri için yeterlik kriterleri şunlardır:

a) Tesis, çöp alımına başladıktan sonra bir saat içinde çöp alımını tamamlayacak kapasite ve kriterde olmak zorundadır.

b) Tesis, liman çevresini bilmeyen denizcilerin ve yabancıların kolaylıkla bulup kullanabileceği şekilde çalıştırılmak zorundadır.

c) Tesis, çöplerin geri dönüşümünü kolaylaştırmak amacıyla ayrı kategorilerdeki çöpleri ayrı ayrı almaya ve teslim etmeye teşvik edici nitelikte olmak zorundadır.

Yük artıkları için atık kabul tesisleri yeterlik kriterleri

EK MADDE 3 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

MARPOL 73/78'in EK-I'i kapsamındaki atıkları kabul edecek atık kabul tesisleri için yeterlik kriterleri şunlardır:

a) Tesis, slop alımında işlem başladıktan sonra on saat içinde atık alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.

b) Tesis diğer yük artıklarının alımına başladıktan sonra dört saat içinde atık alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.

MARPOL 73/78'in EK-II'si kapsamındaki atıkları kabul edecek atık kabul tesislerinde bu atıklarının alınacağı tanklar, işlem başladıktan sonra on saat içinde atık alımını tamamlayacak kapasitede olmak zorundadır.”

Geçici Madde 3 – (Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G.)

Bu Yönetmeliğin lisanslamaya ilişkin hükümleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin hizmetinde bulunan limanlar hakkında 1/1/2012 tarihinden sonra uygulanır.

Yürürlük

Madde 30 — Bu Yönetmelik, 1/4/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31 — (Değişik: 17.10.2017 – 30213 R.G.) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı müştereken yürütür.

(Değişik: 18.03.2010 – 27525 R.G. Yayımlanan Yönetmeliğin 21. maddesi; Aynı Yönetmeliğin 14, 15, 17, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.)

ATIK KABUL TESİSİ PROJE RAPORU VE ATIK YÖNETİM PLANI FORMATI

A) GENEL BİLGİLER

- 1) Limanın ve liman yöneticisinin adı, adresi, telefon ve faks numaraları
- 2) Raporu hazırlayanların tanıtımı

B) LİMAN VE ATIK KABUL TESİSİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

- 1) Liman ve Atık Kabul Tesisinin yeri, mevki
- 2) Limanın hizmet amaçları
- 3) Hizmet sunduğu gemilerin tipleri, büyüklükleri ve diğer özellikleri
- 4) Hizmet sunduğu gemilerin sayıları (günlük, aylık ve yıllık ortalamaları)
- 5) Hizmet sunduğu gemilerden kaynaklanan atıkların cins ve miktarları
- 6) Kurulacak atık kabul tesisinin nitelikleri ve kapasitesi
- 7) Limanın A4 boyutunda krokisi ve atık kabul tesisinin kroki üzerinde işaretlenmesi
- 8) Alt yapı ve belediye hizmetlerinden yararlanma durumu

C) ATIK YÖNETİM PLANI PLANIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER -

- 1) Atık Yönetim Planının kapsam ve amacı
- 2) Gemilerden atıkların nasıl ve hangi yöntemler ile alınacağı ve depolanacağına detaylı olarak tanımlanması
- 3) Atık Kabul Tesislerinde depolanan her bir atık için bertaraf şeklinin açıklanması
- 4) Her bir atık için atık yönetim akış diyagramının hazırlanması
- 5) Valilik, acenteler, diğer ilgililer ve liman kullanıcıları için hazırlanacak belgeler, broşürler
- 6) Planın uygulanmasında görev alacak kişilerin ve sorumluluklarının tanımlanması,

D) EKLER

- 1) ISPS belgesi,
- 2) Limanın yerini gösteren harita,
- 3) Atık kabul tesisinin yerini gösteren kroki,
- 4) Resim,
- 5) Diğer belgeler

**BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ GEMİLERDEN KAYNAKLANAN
ATIKLARIN YÖNETİM PLANI FORMATI**

A-GİRİŞ

- 1- Büyükşehir Belediyesi ve konuyla ilgili yöneticilerin iletişim bilgileri
- 2- Taşeron firmalarının iletişim bilgileri
- 3- Gemilerden kaynaklanan atıkların yönetiminin özetlenmesi

B-ENVANTER BİLGİLERİ

- 1- Hizmet alanının tanımlanması
- 2- Gemilerden kaynaklanan atıkların yönetiminde taşeron kullanılacaksa hangi konularda hizmet verecekleri
- 3- Limanların envanteri
- 4- Gemi sayısı

C-ALTYAPI

- 1- Mevcut imkanlar
- 2- Yapılacak yatırımlar

D-ATIK YÖNETİMİ

- 1- Gemilerden atıkların alınması
- 2- Depolanması
- 3- Ön işlemler
- 4- Bertaraf
 - a- Büyükşehir Belediyesinin bertaraf imkanları
 - b- Lisans belgeli tesislerde bertaraf
- 5- Büyükşehir Belediyesinin gemi atıklarının yönetiminde kullanacağı ve gemiler, limanlar, resmi kuruluş ve diğer ilgili kuruluşların bilgilendirilmesinde kullanacağı broşür, belge ve web sitesi tanıtımı
- 6- Bakanlık tarafından istenecek, diğer bilgi ve belgeler.

E- EKLER

(Anlaşmalar, İzinler, Belgeler, Kroki, Resim, hizmetten faydalanacaklar için bilgiler gibi)

Gemilerden atık alımında kullanılan atık alma gemilerinin ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelere uygun teçhizat, ekipman ve personelle donatılması zorunludur. Söz konusu gemilerin cinsi, niteliği ve standartları aşağıda belirlenmiştir. Bu şartları yerine getirmeyen gemilerin faaliyetlerine izin verilmez.

1) Atık alma gemileri hizmet gemisi sayılır ve diğer gemilerden ayrılmasını sağlayacak şekilde Bakanlığın belirleyeceği farklı renkte olur.

2) Gemi içindeki donanımı gösteren bir vaziyet planı ve almış oldukları izinler, belgeler, protokoller ve diğer bilgi ve belgeler bulunur.

3) Bu gemilerin Denize Elverişlilik Belgesini almış olması gerekir.

4) Alınabilecek atık türleri ve maksimum atık miktarları belirtilir.

5) Atık alma gemilerinde, her tür atık için ayrı depolama tankları, pompaları ve devreleri bulunur.

6) Hizmet verilecek atık türlerine göre her bir atık türü için depolama tank kapasiteleri belirtilir.

7) Atık alma gemilerinin bütün tanklarının kapasite planları ve iskandil cetvellerinin (Sounding table) olması gerekir.

8) Atık alma gemilerinin boru devrelerinin planları Müsteşarlık tarafından onaylanır.

9) Atık alma işleminde kullanılacak tüm hortumlar yeteri kadar, iyi kondisyonda ve sertifikalı olur.

10) Atık alma gemilerinin tankları slaç veya slop için ısıtma kangalları ile donatılır. Bu ısıtma işlemi için uygun kapasitede buhar jeneratörü veya kızgın yağ sistemi bulunur.

11) Atık alma gemileri diğer gemilerin tabi olduğu hukuki ve teknik kurallara uymak zorundadır.

12) Atık alma gemilerinin acil müdahale planına ve bununla ilgili teçhizat ve ekipmana sahip olması gerekir.

13) Atık alma gemilerinde görev yapacak personelin iş kıyafetleri tek tip olacak ve Valilik tarafından verilecek kimlik kartları görünür şekilde sürekli olarak kıyafetleri üzerinde bulunur. Bu personele genel deniz kirliliği, kirlilikle mücadele ve gemide bulunan acil müdahale ekipmanların kullanımına ilişkin şirket tarafından gerekli eğitim verilir.

14) Hizmet vereceği bölge tanımlanır.

15) Sunulacak hizmetin kesintisiz devam edebilmesi için alınacak önlemler belirtilir.

16) Atıkların gemilerden nasıl ve hangi yöntemle alınıp depolanacağı, bağlantı kurulacak sorumlu kişi veya kişiler açıklanır.

17) Atıkların atık kabul tesislerine nasıl ve hangi yöntemlerle verileceği, atıkların vereceği limanların isimleri ve yapmış oldukları anlaşmalar ve protokollerin belgeleri bulunur.

18) Alınacak atıkların türlerine göre atık kayıtlarının Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılacağı açıklanır.

19) Kullanılan teknoloji ve malzemelerden kaynaklanabilecek kaza riski açıklanır.

20) İnsan ve çevre üzerine olabilecek olumsuz etkilerini sınırlandırmak için gerekli tedbirler açıklanır.

21) Gemide kullanılacak makine ve ekipmanlar, tüm özellikleri belirtilerek açıklanır.

22) Görevlendirilecek personelin özellikleri açıklanır. (Kişi sayısı, yeterliliği, deneyim durumu gibi)

23) Acil müdahale planı bulundurulur.

24) Kapasite arttırmaya müsait olup olmadığı belirtilir.

25) Ücretlendirme sistemini tanımlanır.

26) Valilik tarafından istenecek diğer bilgiler bulunur.

GEMİLER İÇİN ATIK TRANSFER FORMU

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
GEMİLERİN ÜRETTİĞİ ATIKLAR VE YÜK ARTIKLARI İÇİN
TRANSFER FORMU [MARPOL 73/78 EK-I,II,IV,V]

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF ENVIRONMENT AND FORESTRY
TRANSFER FORM FOR WASTES GENERATED BY SHIP AND
CARGO RESIDUES [MARPOL 73/78 ANNEX-I,II,IV,V]

(A) Kopyası [Copy of the form (A)]

Cilt No (Volume Number) : 0000 Seri ve No (Serial Number) : 000000

ATIK VEREN GEMİNİN (WASTE DELIVERING SHIP'S)		ATIK ALMA GEMİSİNİN (WASTE RECEPTION SHIP'S)		ATIK KABUL TESİSİNİN (PORT WASTE RECEPTION FACILITY'S)	
ADI (NAME)		ADI (NAME)		AİT OLDUĞU LİMANIN ADI (PERTAINING PORT NAME)	
BAĞLI OLDUĞU LİMAN/BAYRAK (PORT OF REGISTER/FLAG)		LİSANS NO (LICENCE NUMBER)		LİSANS NO (LICENCE NUMBER)	
ÇAĞIRMA İŞARETİ (CALL SIGN)		ÇAĞIRMA İŞARETİ (CALL SIGN)		ADRESİ (ADDRESS) TEL / FAX	
GROS TONU (GRT)		GROS TONU (GRT)			
		SİCİL NO (REGISTER NUMBER)			
YEREL ACENTE ADI, ADRESİ (LOCAL AGENCY NAME, ADDRESS) TEL/FAX		SAHİBİNİN ADI ADRESİ (OWNERS NAME ADDRESS) TEL /FAX			
KAPTANIN ADI SOYADI (MASTER'S NAME/SURNAME) İMZA (SIGNATURE)		KAPTANININ ADI SOYADI (MASTER'S NAME/SURNAME) İMZA (SIGNATURE)		SORUMLUSUNUN ADI SOYADI (DUTY OFFICER'S NAME/SURNAME) İMZA (SIGNATURE)	

GEMİNİN ÜRETTİĞİ ATIKLAR (WASTES GENERATED BY SHIP)						YÜK ARTIKLARI (CARGO RESIDUES)										
	Sırtine Suyu (Bilge Water)	Slaj (Sludge)	Atık Yağ (Waste Oil)	Pissu (Sewage)	Çöp (Garbage)						Slop (Slop)	Kirlili Balast (Dirty Ballast)	Diğer (Other)			
					1	2	3	4	5	6			Toplam (Total)			
Miktarı (Quantity) (m ³)																
Kategori (Category) (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
H Kodu (H Code) (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
BM Kodu (BM Code) (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Başlama Saati (Starting Time)																
Bitiş Saati (Finishing Time)																

Transferin Yapıldığı Yer, Mevki Adı (Transfer Place, Name Of The Location)	Koordinatı (Coordinates)	Atık Transfer Tarihi (Date Of Waste Transfer)
--	--------------------------	---

* Form Gemilerin Ürettiği Atıklar Ve Yük Artıkları İçin Transfer Formu kılavuzundaki bilgilere uygun olarak doldurulacaktır. (Form will be fulfilled of concerning to guidelines of Transfer Form For Wastes Generated By Ship And Cargo Residues.)

(A) Kopyası atık veren gemi sorumlusu tarafından muhafaza edilecektir. (Copy of the form (A) will be kept by duty officer of the waste delivering ship)

(*) Kategori, H Kodu, BM Kodu ile ilgili açıklamalar cilt sonunda yer almaktadır. (Explanations of Category, H Code, BM Code are given at the end of the volume)

GEMİLER İÇİN ATIK TRANSFER FORMU

İl Kodu	Form Numarası						
00	0	0	0	0	0	0	0

1-ATIK VEREN GEMİ				
Gemi Adı:		Bayrağı:		
Sahibinin veya Firmanın Adı:		Bağlı olduğu Liman		
Sahibinin veya Firmanın Adresi:		Bağlı olduğu Liman Başkanlığı		
Telefon No:		Atık bildirim tarihi ve saati:		
Faks No:				
Verilen atık tür ve miktarları (lt / m ³) "1"				Gemi Sorumlusunun Adı Soyadı : Unvanı : GSM : İmzası :
Sentine suyu	Atık yağ	Pissu	Çöp	
2-ATIK ALMA GEMİSİ				
Lisans No:		Atık Transferi Tarihi ve saati:		
Sahibinin veya Firmanın Adı:		Atık Alma Gemisi Sorumlusunun Adı Soyadı : Unvanı : GSM : İmzası :		
Telefon No:				
Faks No:				
Bağlı Olduğu Liman Başkanlığı:				
Atığın alındığı koordinat ve mevki:				
3-ATIK KABUL TESİSİ				
Bulunduğu Limanın Adı:		Atık Transferi Tarihi ve saati:		
Bulunduğu Limanın Adresi:		Atığın Alındığı Ünite:		
Lisans No:		Atık Alma Tesisi Sorumlusunun Adı Soyadı : Unvanı : GSM : İmzası :		
Telefon No:				
Faks No:				
1-Atık miktarları= "lt" veya "m ³ " olarak belirtilmelidir				

ATIK KABUL TESİSİ FAALİYET RAPORU

Atık kabul tesisi faaliyet raporunda aşağıda belirtilen hususlar yer alır ve geçici faaliyet izni süresini kapsar.

- 1- Limanı kullanan gemi sayısı (gemi tipleri de belirtilerek.)
- 2- Liman atık kabul tesisine yapılan atık bildirimleri.
- 3- Atık kabul tesisine alınan atık tür ve miktarları. (Atık transfer formları ile birlikte)
- 4- Atık kabul tesisinde yapılan işlemler. (Seperasyon, arıtma gibi atık türü ve miktar belirtilerek)
- 5- Kütle balans raporları. (Atık kabul tesisinde seperasyon vb. işlemler yapılıyor ise)
- 6- Atık kabul tesisinde toplanan atıkların bertaraf işlemleri. (Bertaraf tesisleri, nakliye işlemleri vb. belirtilerek)
- 7- Bertarafa gönderilen atık tür ve miktarları, gönderilme şekli, ulusal atık taşıma formları)
- 8- Bakanlığın isteyeceği diğer bilgi ve belgeler.”